ZLATÝ KŮŇ

červen 2024

82.vydání

Zpravodaj obce Koněprusy a Bítov

Úvodní slovo starosty

Vážení občané, sousedé,

dovolte, abych Vás informoval o stavu budoucí stavby vodovodu a kanalizace na Bítov. Po dlouhém čekání byl letos na jaře vypsán dotační titul Státního fondu životního prostředí na stavby vodohospodářské infrastruktury. Dle očekávání o něj projevilo mnoho obcí enormní zájem. Peníze z dotace byly rozděleny mezi 18 největších projektů, a náš Bítov mezi nimi bohužel nebyl. Zřejmě proto, že ve srovnání s ostatními obcemi se naše akce za cenu necelých 32 mil. Kč vč. DPH řadí spíše k těm malým (například obec Praskolesy bude stavět vodovod a kanalizaci za 180 mil.Kč).
Naštěstí se Ministerstvu životního prostředí podařilo získat od vlády další peníze, aby se dostalo na všechny žádosti. Podmínky této nové dotace jsou nakonec trochu jiné (spoluúčast 40% namísto původních 30%), ale i tak je to úspěch, protože je to možná poslední možnost, jak od státu peníze na stavbu získat.
Protože se jedná o peníze ze zdrojů národních, nikoliv evropských, museli jsme znovu podat všechny žádosti a čekáme na schválení. Podle vyjádření ministra životního prostředí p. Hladíka, by mělo být schválení žádostí a přidělení peněz formalitou a “velmi rychlé”.
Uvidíme tedy, zda to tak opravdu bude, a zda ještě letos zahájíme stavbu, která by podle harmonogramu měla trvat 1,5 roku.
Věřím, že se nám tuto důležitou stavbu podaří úspěšně zrealizovat.

Přeji všem krásné a klidné léto,
Lukáš Trögler - starosta

Výsledky voleb do Evropského parlamentu 2024

Výsledky voleb do Evropského parlamentu v obci Koněprusy.
Počet celkových voličů 206, počet odevzdaných obálek 80. Strana č. 17 – 24 hlasů, strana č. 14 – 18 hlasů, strana č. 21 – 15 hlasů, strana č. 23 – 9 hlasů, strana č. 09 – 5 hlasů, strana č. 26 – 4 hlasy, strana č. 12 – 2 hlasy, strana č. 05 – 1 hlas, strana č. 06 – 1 hlas.

Chtěl bych poděkovat za hojnou účast občanů při volbách a volební komisi.
Lukáš Trögler

Informace z obecního úřadu

- podařilo se získat dotaci 249.000 Kč z Fondu obnovy venkova, která nám pokryje část nákladů na stavbu nového veřejného osvětlení na Bítově
- byly spuštěny nové webové stránky obce, kam je postupně doplňován obsah
- byla provedena revize a oprava herních prvků na dětském hřišti

Dětská skupina v Koněprusích

Jak jsem již avizoval v jednom z předchozích občasníků, chtěli bychom pronajmout prostory Komunitního centra v budově bývalé školy tzv. dětské skupině. Nejedná se o klasickou školku, ale o soukromý subjekt, kam mohou být umístěny děti od dvou let až do zahájení povinné školní docházky, s denní kapacitou max. 12 dětí v době 7:30 až 16:30 hod. O pronájmu prostor jednáme s dětskou skupinou Špunti (www.ds-spunti.cz), která má s provozem již dlouholeté zkušenosti a má stále převis poptávky od rodičů na umístění dětí. Pokud bude zájem o umístění dětí z Koněprus a Bítova, budou mít přednost. Ač se prostory našeho Komunitního centra k provozu skupiny hodí, je třeba splnit současné platné hygienické a hasičské normy. Musíme vyměnit otopný systém, okna, přidat světla, zvýšit strop na dětských záchodech a spoustu dalších úprav, což bude vyžadovat určité investice. Budova školy se tím zhodnotí a obci půjde do rozpočtu pravidelný příjem z pronájmu. Pronájmem KC však o tyto prostory nepřijdeme, takže např. oblíbená Koněpruská kavárna při masopustu a posvícení se tam může konat. Ve všední dny vždy po 16:30 a o víkendech celodenně si bude možné prostory pronajmout za dodržení předem dohodnutých podmínek. Pokud všechno dobře půjde a podaří se získat všechna povolení a provést nutné úpravy, mohla by skupina začít fungovat od příštího roku.

Lukáš Trögler - starosta

Střecha na budově bývalé školy

Ve spolupráci s firmou Hexagon Group usilujeme o získání dotace na fotovoltaickou elektrárnu, kterou bychom chtěli umístit na střechu bývalé školy a díky ní pokrýt spotřebu el. energie obecních budov. V rámci dotace bychom navíc mohli získat až 2 mil. Kč na opravu střechy. Zatím je sice vše ve fázi přípravy žádosti, ale do podmínek bychom se měli "vejít". Věřím že se dotaci podaří získat.

Lukáš Trögler - starosta

Proběhlé akce

Slavnostní otevření Domu přírody Českého krasu

K slavnostní a dlouho očekávané události otevření nového Domu přírody Českého krasu, došlo jen kousek pod vrcholem Zlatého koně v místě, kde donedávna stála stará budova pokladny Koněpruských jeskyní z konce 50. let minulého století. Dům přírody se na tomto místě budoval několik let a jeho stavbu provázelo mnoho komplikací. Nakonec se však vše povedlo zdárně dokončit, a tak mohla jeho nová ředitelka Mgr. Lenka Kachlík v 10 hodin dopoledne slavnostním ceremoniálem, za přítomnosti mnoha pozvaných hostů z řad bývalých i současných jeskyňářů, přírodovědců, ochranářů přírody a činitelů samospráv okolních obcí, dům otevřít pro veřejnost. Na ceremoniálu pronesl krátký proslov rovněž ministr životního prostředí Mgr. Petr Hladík, starosta obce Koněprusy Lukáš Trögler a další významní hosté, kteří nakonec společně přestřihli pásku a tím Dům přírody symbolicky otevřeli. Vlastní expozici Domu přírody pak otevřel paleontolog a spolutvůrce expozice RNDr.Petr Budil Ph.D

Libor Kašička

Velká výstava starožitného porcelánu

Velkou výstavu starožitného porcelánu pod názvem „Poklad z koněpruské půdy“, která se konala v sále bývalé koněpruské školy o víkendu 13. a 14.4.2024, vymysleli a připravili členové a členky našeho místního kulturního a sociálního výboru obce. Prvotním impulzem bylo zjištění, že někteří naši občané mají doma po předcích větší, či menší množství krásných porcelánových památek, a byli by ochotni tyto předměty i zapůjčit k vystavení. Cílem akce bylo, kromě obohacení kulturního života v obci, rovněž získání dalších financí pro sbírku na dokončení záchrany Koněpruské vápenice z výtěžku dobrovolného vstupného.

Zájem vystavovatelů nakonec dalece předstihl očekávání pořadatelů a výstavy se zúčastnilo 23 vystavovatelů většinou z Koněprus a Bítova, ale i několik přespolních. Na výstavní ploše o velikosti 26m3, vzniklé sestavením téměř všech stolů, co byly ve škole k dispozici, se nám nakonec sešlo více než 800 nádherných exponátů. To však již i s porcelánem z produkce zaniklé prvorepublikové továrny „Porzellanfabrik Franz Manka“ ze Staré Role u Karlových Varů, který přivezly vnučky někdejšího majitele této porcelánky Franze Manky paní Margit Keclíková a Cordula Prochásková. Zhruba třetina výstavní plochy byla totiž věnována samostatné expozici výrobků této dnes již téměř zapomenuté továrny a nesla název „Krásné Art Deco Franze Manky“. .

pokračování na str. 6

Cílem této části výstavy bylo jednak ukázat návštěvníkům pohromadě typickou produkci menší továrny na porcelán z předválečného, válečného a krátce i poválečného období, jež je dnes právem považována za klasickou ukázku českého stylu Art Deco, ale také seznámit je se vskutku inspirativním životním příběhem neobyčejného člověka Franze Manky. Výstava byla tak doplněna o textové tabule mapující částečně život Franze Manky a také historii výroby porcelánu u nás i ve světě.
Konání výstavy bylo předem avizováno na internetu a v pátek dopoledne také na „Rádiu Pohoda“ Českého rozhlasu. Zřejmě i díky tomu naši expozici během víkendu navštívilo více než 300 návštěvníků, kteří většinou neskrývali své nadšení. Někteří z nich přicestovali až z Mariánských Lázní, Mostu, nebo Prahy. Po celou dobu výstavy vládla nevšední pohodová atmosféra, a tak není divu, že Berounský deník o výstavě uveřejnil reportáž na svých internetových stránkách ještě než skončila, a později také ve svém tištěném vydání.
Na dobrovolném vstupném se vybralo více než 22 000Kč a tyto prostředky byly beze zbytku uloženy na konto veřejné sbírky na záchranu Koněpruské vápenice.

Libor Kašička

Čarodějnice 2024

Letos již potřetí se sešli koněpruští a bítovští chlapci a chlapi k realizaci obnovené tradice tzv. „pálení čarodějnic“. Ke kácení soušek se dobrovolníci sešli v sobotu 24.4.2024 dopoledne a pokáceli množství suchých borovic v lese mezi silnicemi do Berouna a do Bítova. S potřebnou technikou opět letos ochotně vypomohl Jaroslav Preisler se svými syny. Drobný materiál na vyplnění hranice byl již na hřišti připravený z věnovaných suchých vánočních stromků od místních občanů a z prořezávek v zahradách a v okolí obce. Bylo ho nakonec tolik, že se všechen ani nepoužil. Následujícího dne se ráno na hřišti sešli místní chlapi v mírně pozměněné sestavě znovu, a během dopoledne a části odpoledne postavili vskutku úctyhodnou šestibokou pagodu o rekordní výšce 3,6m. Vrcholek pagody byl opět ozdoben vycpanou postavou „čarodějnice“ tentokrát zhotovenou Marií Kulinovou.

pokračování na str. 7

Ve středu 30.4.2024 v 18 hodin odpoledne se na hřišti u rybníka sešli mnozí místní občané, a za družné zábavy a popíjení točeného piva, nebo limonády a opékání špekáčků vyčkali soumraku dne, kdy byla konečně pagoda starostou obce slavnostně zapálena. Vzhledem k velikosti pagody je nasnadě, že oheň to byl vskutku ohromný a podívaná na něj pro všechny přítomné jistě poutavá. Slavnost se protáhla do pozdních nočních hodin a ráno pak ještě na členy spolku a další dobrovolníky čekal úklid hřiště a vybavení.

Letos se na kácení stromů a stavbě pagody postupně vystřídalo 17 místních mužů a mladíků. Tuto zdařilou akci opět pořádal náš Spolek Komunitní centrum Koněprusy a Bítov z.s.

Libor Kašička

Komentovaná vycházka do okolí obce

Vycházka s názvem „Stezkou koněpruských skalníků a vápeníků“ se letos konala již potřetí a to v den státního svátku ve středu 8.5.2024. Sraz účastníků byl ve 14 hodin na návsi u kapličky a v doprovodu kronikáře obce se poté všech zhruba 55 účastníků odebralo postupně k naší vápenici nad obcí, a pak dále po bývalé malodráze do míst bývalého překladiště Císařského lomu. Poměrně vysoká účast byla jistě z části způsobena tím, že několik dní předem vyšel krátký článek o plánované vycházce rovněž na webu Berounského deníku a na webu „Kudy z nudy“.
Na všech zajímavých místech průvodce seznámil posluchače s historií daných míst a historií těžby, přepravy a zpracování našeho „bílého zlata koněpruských skal“, vysokoprocentního tzv. „koněpruského vápence“, a výklad doplnil prezentací obrázků a unikátních starých map, z nichž některé zde byly k vidění zcela poprvé.

Vycházka trvala zhruba 2,5 hodiny a dobrovolné vstupné na ni mohli účastníci zaplatit přímo do oficiální kasičky zřízené obcí ke sbírce na záchranu Koněpruské vápenice.

Libor Kašička

Sousedská pohoda na Koněpruské vápenici

Letošní již třetí ročník setkání u naší vápenice s názvem „Sousedská pohoda na Koněpruské vápenici“ se uskutečnil v sobotu 25.5.2024 od 14 hodin. Po úspěšném zahájení, kdy se členům a členkám komunitního spolku a kulturního výboru obce společně s dalšími dobrovolníky podařilo vše dopravit na místo a připravit, a kdy hudba tetínské country kapely Pohodáři začala lákat do areálu první návštěvníky, se však asi po půl hodině od zahájení akce přihnal dosti vydatný déšť. Pršelo pak s krátkými přestávkami asi 2 hodiny, a to tak vydatně, že kapela byla nakonec nucena chvatně uklidit své vybavení i nástroje a odjet. Letošní „Sousedská pohoda“ se tak chvílemi měnila spíše v nepohodu a navíc byla návštěvnost toho dne negativně ovlivněna skutečností, že český národní tým právě sváděl své vítězné utkání s týmem Švédska o postup do finále mistrovství světa v ledním hokeji. Fandové hokeje tedy pochopitelně zůstali raději doma u televizorů.

Asi po dvou hodinách sice déšť ustal, ale to již bylo jasné, že mnoho lidí nedorazí. Po páté hodině však přeci jen z obce dorazila početná skupina lidí, kteří do té doby sledovali doma hokejové utkání, a zábava se rozproudila. Hudba byla sice jen reprodukovaná, ale nikomu to moc nevadilo a všichni si pěkný podvečer v přírodě

užívali. Navzdory nepřízni počasí i hokejovému šampionátu se nakonec na setkání sešlo přes 60 návštěvníků. Nejstaršímu z nich, panu Renému Horákovi z Králova Dvora, bylo přes 88 let a tomu nejmladšímu, Vilémovi Preislerovi ani ne měsíc a půl. Co mnozí návštěvníci „zanedbali“ na začátku akce, to se snažili dohnat k večeru, a tak se setkání protáhlo až téměř do tmy. Následoval ještě úklid a odvoz vybavení a tak poslední pořadatelé opouštěli místo až ve 22 hodin v noci.

Libor Kašička

NAŠI JUBILANTI

Rovněž tentokrát Vám přinášíme přehled těch našich spoluobčanů, kteří ve druhém pololetí letošního roku oslaví svá významná životní jubilea. Jsou to:

pan Bohumil Kašička ... 12.7.2024
pan Libor Cajthaml ... 22.8.2024
pan Václav Melichar ... 22.9.2024
paní Zdeňka Houbová ... 9.11.2024
pan Josef Houba ... 28.12.2024
pan Jan Preisler ... 27.12.2024
pan Josef Hubený ... 17.12.2024

Srdečně gratulujeme!

Plánované akce roku 2024

Také druhé pololetí letošního roku bude na kulturní akce bohaté stejně jako to první. Zde Vám přinášíme jejich předběžný přehled.

Dětský den

Oslava Dne dětí se letos pro nepřízeň počasí v řádném termínu nezdařila. Aby však naše děti nebyly o nic ochuzeny, uskuteční se tato akce v náhradním termínu v neděli **23.6.2024 od 14 hodin na hřišti u školy**. Pro děti bude i letos připravená stezka plná zajímavých úkolů a zkoušek okolím obce, skákací hrad, hry s bublinami a samozřejmě také drobné odměny a lákavé občerstvení. Dětský den pořádá kulturní výbor obce ve spolupráci s místním spolkem.

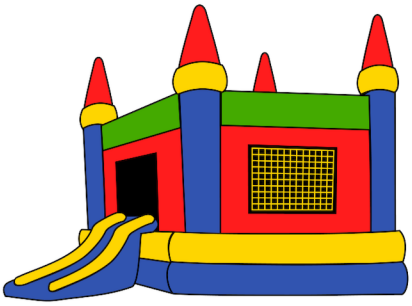

Letní kino na kolečkách

je jednou z těch novějších kulturních událostí, která si u nás získala poměrně značnou oblibu a tak ji rádi zopakujeme i letos. Letní komedie **„Prázdniny s Broučkem“** se bude promítat **ve středu 26. června 2024 od 21:45 hodin** na hřišti u bývalé koněpruské školy, případně za nepřízně počasí na sále školy. Na místě bude možnost zakoupit si pivo, limo, víno a popcorn. Vstupné je 140Kč. Pořádá kulturní výbor obce.

Září

Spolkový den

našeho Spolku Komunitní centrum Koněprusy a Bítov z. s. se uskuteční **v sobotu 7. září 2024 od 14 hodin** na sále školy, v komunitním centru, a na přilehlém hřišti. Spousta dobrot, něco pečeného na ohni, dobré pití a hlavně nekonečná pohoda. To jsou hlavní důvody, proč tuto akci nevynechat. Pořádá, jak sám název napovídá, náš komunitní spolek.

Říjen

Koněpruské posvícení s kachnobraním

nám letos připadá na **sobotu 19. října 2024 od 12 hodin**. Tradičně proběhne v budově bývalé koněpruské školy a krom poctivé porce dozlatova upečené posvícenské kachny a dalších posvícenských laskomin se můžete i letos těšit na živou kapelu a atrakce pro děti. Akce místního komunitního spolku.

Listopad

Bohoslužba se vzpomínkou na zesnulé

se rovněž letos uskuteční **počátkem listopadu** v naší Kapli Mistra Petra z Koněprus. Přesný datum a čas bude včas zveřejněn.

Setkání se svatým Martinem

budou mít naše i přespolní děti možnost prožít **v sobotu 9. listopadu 2024 od 15 hodin** v komunitním centru naší bývalé školy a v blízkém okolí obce. Organizuje místní komunitní spolek.

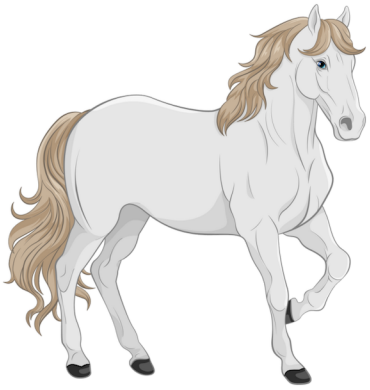

Vítání občánků a setkání seniorů

Tato nepochybně nejslavnostnější každoroční událost naší obce se v tomto roce uskuteční **v sobotu 16. listopadu 2024 od 15 hodin** v sále naší školy. Pořádá obec Koněprusy.

Rozsvěcení obecního vánočního stromku

bychom letos chtěli uskutečnit **v sobotu 30. listopadu 2024 od 17 hodin**. Pořádá kulturní výbor obce.

Prosinec

Svatý Mikuláš

v doprovodu anděla a čerta navštíví koněpruské i bítovské děti **ve čtvrtek 5. prosince 2024 po setmění**. Termín je jasně daný, výsledek každé návštěvy však značně nejistý, dle zásluh každého dítka... Organizuje komunitní spolek.

Vánoční bohoslužba CČSH

se tradičně uskuteční na Boží hod vánoční **dne 25. prosince 2024** v Kapli Mistra Petra z Koněprus. Přesný čas bude ještě upřesněn.

Pochod po stopách Katky a Vlasty

V sobotu 28. prosince 2024 vyrazíme společně po tradiční trase, abychom před 15. hodinou došli až k připravenému ohni u Koněpruské vápenice a odměnili se zde opečeným špekáčkem, či jinou dobrotou. Pochod organizuje komunitní spolek ve spolupráci s kulturním výborem obce.

Bruslení na zimáku

Loňská rekordní účast nám jasně ukázala, že tato akce se těší u našich malých i velkých obyvatel značné popularitě. Proto i letos budeme mít možnost si přijít **v úterý 31. prosince 2024** zdarma na dvě hodinky zabruslit na berounský zimní stadion. Začátek akce bude ještě upřesněn. Bruslení pořádá pro své občany a jejich blízké obec Koněprusy.

Koněpruský Silvestr 2024

Možnost společné oslavy konce letošního roku a příchodu roku 2025 budeme mít samozřejmě v sále bývalé školy i letos. Tradičně **v úterý 31. prosince 2024 od 19 hodin**. Silvestrovský večer pořádá obec Koněprusy.

Změna termínu, času i částí programu je u všech akcí vyhrazena a bude případně včas oznámena způsoby v obci obvyklými.

Naučná stezka Koukolova hora – Kotýz – Koněprusy

Původní naučná stezka byla vytvořená v roce 2002 Občanským sdružením Slavíky ve spolupráci s organizací Děti Země, ZO ČSOP v Berouně a významnými geology Ivo Chlupáčem a Jiřím Kovandou v souvislosti s plánovanou výstavbou cementárny u Tmaně. Proto také vyzdvihovala především geologickou hodnotu území. Obec Tmaň souhlasila s umístěním jednotlivých panelů na svém katastru, což vysvětluje, proč stezka končila uprostřed cesty přes Kotýz.

V roce 2023 byla stezka obnovená v téměř původní trase a prodloužená až ke Koněpruské vápenici, jako významnému návštěvnímu místu. Trasa vede od pěticestí pod Koukolovou horou, kolem Koukolovy hory a na vrchol, a pak zpět k pěticestí. Dál vede po silnici do Havlíčkova mlýna, kolem pramene, k Aksamitově bráně, na Kotýz a stále po žluté až k vápenici. V novém úseku byly přidané tři informační panely.

Jeden u mostku, druhý u zbytku tunelu do lomu a třetí u vápenice. Ten poslední (úvodní) je na třech místech stezky stejný. Na začátku u pěticestí a pak ještě v Havlíčkově mlýně u silnice a cestičky k prameni. To pro ty, kteří přijdou po silnici z druhé strany nebo přijedou autem. Informace na panelech je tematicky obdobná, jen jsme vystihli i jiné přírodní zajímavosti než ty geologické a přidali jsme technické „památky“, které máme za koněpruskými humny. A ještě panel u Ludmiliny studánky v Havlíčkově mlýně je celý věnovaný tomuto mlýnu a jeho majitelům.
Stezka je dlouhá 5,2 km a jak všichni víme, místy je terén náročnější. O to raději si stezku projdeme .

Hana Hofmeisterová

Vzácní návštěvníci našich zahrad

V posledních letech máme díky výraznému zlepšení čistoty životního prostředí možnost čím dál častěji spatřit i u nás v Koněprusích mnohé živočichy, které jsme jako děti znali pouze z obrázků, nebo vyprávění pamětníků. Právě červen je pro pozorování těchto vzácných návštěvníků vhodným měsícem.

Z nedalekého dubového lesa zalétávají za soumraku na ovocné stromy v zahradách naši největší brouci **Roháči obecní** (obr. 1) a nezřídka lze na jednom kmeni pozorovat i několik těchto impozantních až 7,5 cm velkých tvorů. Zvláštním zážitkem je pak sledovat pomalý a těžkopádný let tohoto hmyzího „kolosu“. Létá totiž za hlasitého bzukotu ve svislé poloze jako by stál na zadních nohou a všechny končetiny má doširoka roztažené.

Přes den jsou v tomto období v posledních letech v naší obci také velmi častá pozorování vzácného **Dudka chocholatého**.
Jeho populace se v Čechách odhaduje na pouhých 70-140 párů, a tak je jeho častý výskyt u nás zvláště potěšující. Ani jeho si jistě nespletete. Žlutohnědý až narůžovělý středně velký pták, s délkou těla 25–29 cm a rozpětím křídel 44–48 cm, se vztyčenou chocholkou a výrazně černobíle pruhovanými křídly je opravdu nezaměnitelný. Posledním, v současnosti u nás pozorovaným, vzácným obyvatelem našich lesů a zahrad je samotářská včela **Drvodělka fialová** (obr.2)

Jde o až 3 cm velkou kovově leskle černě zbarvenou zdatnou opylovačku, která sice svou velikostí i hlučným letem budí respekt, je však velmi užitečná a v podstatě neškodná. Není vůbec agresivní, a naopak spíše velmi plachá. Do našich končin se postupně vrací po téměř sto letech, kdy se zde vůbec nevyskytovala. Hojnější byla pouze na jižní Moravě. *Libor Kašička*

O dalších akcích budeme včas informovat prostřednictvím hlášení rozhlasu, webových stránek, vývěsek nebo sociálních sítí.

www.koneprusy.cz

obeckoneprusy

Občasný zpravodaj Zlatý kůň vydává Obec Koněprusy,
vedoucí vydání: Libor Kašička, sazba Michala Johanidesová,
e-mail: johanidesova@koneprusy.cz